

ՀԱՅ ԿՈՄՊՈԶԻՏՈՐՆԵՐԻ
ՌՈՄԱՆՍՆԵՐ, ԵՐԳԵՐ
ԸՆՏՐԱՆԻ

РОМАНСЫ И ПЕСНИ
АРМЯНСКИХ КОМПОЗИТОРОВ
ИЗБРАННЫЕ

**ՀԱՅ ԿՈՄՊՈԶԻՏՈՐՆԵՐԻ
ՌՈՄԱՆՍՆԵՐ, ԵՐԳԵՐ
ԸՆՏՐԱՆԻ**

**РОМАНСЫ И ПЕСНИ
АРМЯНСКИХ КОМПОЗИТОРОВ
ИЗБРАННЫЕ**

**ԱՍՏԴԻԿ ԳՐԱՏՈՒՆ
ԵՐԵՎԱՆ
2023**

ՀՏԴ 784.3
ԳՄԴ 85.314
Հ 240

Նախագծի հեղինակ և ժողովածուի կազմող՝ **Դ.Գ. Ղազարյան**
Մասնագետ խմբագիր՝ **Ա.Դ. Ղազարյան**

**Ժողովածուն երաշխավորված է տպագրության
Հայաստանի երաժշտական ընկերության կողմից**

**Շնորհակալություն ենք հայտնում «Դոմ Մոսկվի» Երևանում
մոսկովյան մշակութագործարարական կենտրոնին
ժողովածուի հրատարակմանը աջակցելու համար**

Հայ կոմպոզիտորների ժողովածուներ, երգեր: Ընտրանի / Կազմ. Դ. Ղազարյան.- Եր.:
Հ 240 Աստղիկ Գրատուն, 2023.- 128 էջ:

Автор проекта и составитель **Д. Г. Казарян**
Редактор **А. Д. Казарян**

Сборник одобрен к печати Музыкальным обществом Армении

**Выражаем благодарность
Московскому культурно-деловому центру «Дом Москвы» в Ереване
за содействие в издании сборника**

Романсы и песни армянских композиторов. Избранное. Сост. Д. Казарян, Ер.:
Հ 240 Астхик Гратун издательство, 2023.- 128 с.

ISMN 979-0-69380-378-1
ISBN 978-9939-74-155-0

© «Աստղիկ Գրատուն» հրատարակչություն, 2023
© Ղազարյան Դ., 2023
© Ղազարյան Ա., 2023

Романс – уникальное культурное явление, которое хранит в себе красоту художественного слова и благородство человеческой души. Это не просто музыкальное направление, а часть нашего культурного кода, нашей истории. Романс в России всегда пользовался особой популярностью и любовью. Немалый вклад в становление жанра внесли талантливые представители армянского народа, которые не только писали и исполняли романсы на русском языке, но и развивали свой, национальный – армянский романс. Прекрасные творения армянских композиторов воистину являются жемчужинами мировой культуры. Однако, к сожалению, большинство из них не известно широкой общественности России.

Благодаря Международному конкурсу исполнителей русского романса «Романсиада» у российского зрителя появилась возможность услышать армянских музыкантов и насладиться их прекрасным исполнением. Это авторитетное творческое состязание проводится с 1997 г. А с 2020 г. в Армении проводится региональный этап этого замечательного конкурса. Программа, организованная Московским культурно-деловым центром «Дом Москвы» в Ереване и Благотворительным фондом сохранения искусства русского романса «Романсиада», уже успела стать известной как среди музыкантов, так и среди широкой общественности. Конкурс стал своеобразным трамплином и дорогой на большую сцену для многих молодых исполнителей. Лауреаты «Армянской Романсиады» не только с успехом выступают на финалах московского конкурса

«Романсиада», завоёвывая призовые места, признание и любовь зрителя и профессионального жюри, но и поют на многих престижных сценах Москвы и других городов мира. Важным и значимым шагом для популяризации армянского романса стало также решение организационного комитета «Армянской Романсиады» включить в один из этапов конкурса исполнение одного романса на армянском языке и учредить специальную номинацию «Армянский романс».

За время проведения «Армянской Романсиады» у нас с председателем Музыкального общества Армении, профессором Ереванской государственной консерватории им. Комитаса и сопредседателем конкурса Давидом Казаряном возникла идея издать книгу «Армянские романсы», в которой будут собраны и переведены на русский язык лучшие произведения армянских композиторов. Инициативу поддержало Министерство образования, науки, культуры, а огромную роль в составлении сборника сыграло Музыкальное Общество Армении. В связи с изданием книги хочу выразить особую благодарность всем, кто был причастен в создании сборника.

Надеемся, что эта инициатива внесёт свой скромный вклад как в популяризацию романсов армянских композиторов, так и в развитие культурного диалога и сотрудничества России и Армении.

**Генеральный директор МКДЦ
«Дом Москвы» в Ереване
КАРАПЕТЯН Ваграм Вардкесович**

Երևանում Մոսկովյան մշակութագործարարական «Դոմ Մոսկվի» ՄՄԳԿ կենտրոնը, «Ռոմանսիադա» ռուսական ռոմանսի միջազգային մրցույթի շրջանակներում 2020 թվականից Հայաստանում անց է կացնում մրցույթի տարածաշրջանային նախընտրական փուլ:

ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության աջակցությամբ «Հայկական ռոմանսիադան» յուրաքանչյուր տարի կազմակերպվում է Հայաստանի Երաժշտական Ընկերության և Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի ջանքերով:

Հայաստանի Երաժշտական Ընկերության նախագահ, պրոֆեսոր Դ.Ղազարյանի առաջարկությամբ արդեն երեք տարի է մրցույթի երկրորդ փուլում, պարտադիր ծրագրում ներառվել է հայ կոմպոզիտորի մեկ ռոմանսի կատարում: Այս առաջարկը հետաքրքրությամբ և շատ մեծ սիրով ոչ միայն ընդունվեց «Ռոմանսիադա» ռուսական ռոմանսի պահպանման բարեգործական հիմնադրամի նախագահ, ՌԴ արվեստի վաստակավոր գործիչ, փայլուն դաշնակահար Գալինա Պրեոբրաժենսկայայի կողմից, այլև այն պարտա-

դիր դարձավ ռուսական ռոմանսի միջազգային մրցույթի ազգային յուրաքանչյուր դպրոցի մասնակցի համար:

Բոլորովին վերջերս «Դոմ Մոսկվի» մշակութագործարարական կենտրոնի տնօրեն մեծարգո Վ.Կարապետյանի նախաձեռնությամբ և ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության աջակցությամբ միտք հղացավ հրատարակելու հայ կոմպոզիտորների ռոմանսների հատընտիր ժողովածու, ավելի հանրահռչակելու հայկական ռոմանսը:

Մրցույթի աջակիցների՝ Հայաստանի Երաժշտական Ընկերության և Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայի անունից խորին շնորհակալություն ենք հայտնում Երևանի Մոսկովյան մշակութագործարարական «Դոմ Մոսկվի» ՄՄԳԿ կենտրոնին և նրա տնօրեն Վ.Կարապետյանին՝ հայ կոմպոզիտորների ռոմանսի հատընտիր ժողովածուն հրատարակելու համար:

**Հայաստանի Երաժշտական
Ընկերություն**

ОТ РЕДАКТОРА

Романс – это вокально-камерное искусство, в котором даётся обобщённая характеристика поэтического образа, мелодия которого отражает эмоции и настроение поэтического текста и формирует музыкальный образ.

Термин «Романс» возник в Испании ещё в Средние века и первоначально считался светской песней. В XVI веке «Романсом» стали называть песни любовного, шуточного и сатирического содержания, имевшие инструментальное сопровождение, как музыкально-творческий синтетический жанр он развивался со второй половины XVIII века в Германии, Франции, в начале XIX века уже в России.

Романсы в большинстве своём небольшие вокальные произведения лирико-драматического характера, преимущественно любовного содержания, с инструментальным (гитара, фортепиано) сопровождением.

В XIX веке песня-романс стала одним из самых популярных и ведущих жанров, отражающих тенденции, характерные для эпохи романтизма, а именно, отражение внутреннего мира и душевных переживаний человека во всех его нюансах.

Романс был сформирован основателем австро-немецкой школы Ф. Шубертом. Крупнейшими представителями этой школы являются Р. Шуман, С. Брамс, Х. Вольф и другие. В жанре романса сочиняли представители французских, чешских, польских, финских, норвежских национальных композиторских школ.

Впоследствии в России образовалась новая национальная школа романсов: Гурилов, Алябьев, Варламов, Глинка, Даргомыжский, Балакирев, Мусоргский, Бородин, Римский-Корсаков, затем Чайковский и Рахманинов.

Армянский романс зародился во второй половине XIX века. Первыми авторами армянских романсов были Т. Чухаджян, Г. Еранян, Г. Горганян, А. Маилян, А. Тигранян. Романсы этих композиторов – это песни-романсы, стилистической основой которых была армянская городская лирическая песня и которые имеют простую и доступную структуру.

А в первые два десятилетия 20-го века, благодаря Ал. Спендиаряну и Р. Меликяну сформировался, утвердился и состоялся армянский классический романс.

В послевоенные десятилетия оживилось обращение к жанру романса, особенно это проявилось в произведениях композиторов А. Тер-Гевондяна, А. Степаняна, Э. Мирзояна, Ал. Арутюняна, В. Котояна, Э. Абрамяна, Г. Читчян, А. Тертеряна, Т. Мансуряна. Они сформировали своеобразный стиль, отточили музыкальный язык и создали высоко ценные художественные произведения.

Армянский романс вступил в новый этап, композиторы обратились к поэзии армянских поэтов: Ав. Исаакяна, С. Капутикян, П. Севака, Ов. Шираза и даже Н. Кучака и Ег. Чаренца.

Армянский романс прошёл значительный и плодотворный путь. Почти все творцы армянской композиторской школы, от старшего поколения до молодёжи, обращались и обращаются к жанру романса. Они, твёрдо стоя на национальной почве, питаясь народными и духовными истоками, а также идя по пути некоторых нововведений в музыке 20-го века, сохраняют каждый свой яркий, самостоятельный творческий портрет.

Доцент ЕГК
Анна КАЗАРЯН

Ռոմանսը վոկալ-կամերային արվեստ է, որտեղ տրվում է բանաստեղծական կերպարի ընդհանրացված բնութագիր, որի մեղեդին արտացոլում է բանաստեղծական տեքստի հույզերն ու տրամադրությունը և կերտում երաժշտական կերպար:

«Ռոմանս» տերմինը ծագել է Իսպանիայում՝ դեռևս միջնադարում և սկզբնապես համարվել է աշխարհիկ երգ: 16-րդ դարում «Ռոմանս» սկսեցին կոչել սիրային, կատակային և երգիծական բովանդակությամբ երգերը, որոնք ունեին գործիքային նվագակցություն: Որպես երաժշտաբանաստեղծական սինթետիկ ժանր այն զարգացել է 18-րդ դարի 2-րդ կեսից Գերմանիայում, Ֆրանսիայում, 19-րդ դարի սկզբին՝ արդեն Ռուսաստանում:

Ռոմանսը մեծամասամբ քնարական-դրամատիկական բնույթի՝ հիմնականում սիրային բովանդակությամբ փոքրածավալ վոկալ ստեղծագործություններ են գործիքային (կիթառ, դաշնամուր) նվագակցությամբ:

19-րդ դարում երգ-ռոմանսը դարձավ ամենատարածված և առաջատար ժանրերից մեկը, որն արտացոլում էր ռոմանտիզմի դարաշրջանին բնորոշ տենդենցներ, այն է՝ մարդու ներաշխարհի և հոգեկան ապրումների արտոցությունը իր բոլոր նրբերանգներով:

Ռոմանսը ձևավորվեց ավստրո-գերմանական դպրոցի հիմնադիր Ֆ. Շուբերտի ստեղծագործական արվեստում: Այս դպրոցի խոշորագույն ներկայացուցիչներն են Ռ. Շումանը, Ս. Բրամսը, Հ. Վոլֆը և ուրիշներ: Ռոմանսի ժանրում ստեղծագործել են Ֆրանսիացի, չեխ, Լեհ, ֆին, նորվեգ ազգային կոմպոզիտորական դպրոցների ներկայացուցիչներ:

Հետագայում ձևավորվեց նոր ռոմանսի ազգային դպրոց Ռուսաստանում՝ Գուրիյով, Այսաբև, Վառլամով, Գլինկա, Դորգոմիժսկի, Բալակիրև, Մուսորգսկի, Բորոդին, Ռիմսկի-Կորսակով, այնուհետև Չայկովսկի, Ռախմանինով:

Հայկական ռոմանսը սկզբնավորվել է 19-րդ դարի 2-րդ կեսին: Առաջին ռոմանսի հեղինակներն են Տ. Զուխանյանը, Գ. Երանյանը, Գ. Դորդանյանը, Ա. Մայիլյանը, Ա. Տիգրանյանը: Այս կոմպոզիտորների ռոմանսները երգ-ռոմանսներ են, որոնց ոճական հենքը հայկական քաղաքային քնարական երգն էր և որոնք ունեին պարզ և մատչելի կառուցվածք:

Իսկ 20-րդ դարի առաջին երկու տասնամյակում, շնորհիվ Ալ. Մալեդիկյանի և Ռ. Մելիքյանի ձևավորվեց, հաստատվեց և կայացավ հայկական դասական ռոմանսը:

Հետպատերազմյա տասնամյակների ընթացքում աշխուժացավ անդրադարձը ռոմանսի ժանրին՝ հատկապես կոմպոզիտորներ Ա. Տեր-Ղևոնդյանի, Հ. Մտեփանյանի, Է. Միրզոյանի, Ալ. Հարությունյանի Վ. Կոտոյանի, Է. Աբրահամյանի, Գ. Զթյանի, Ա. Տերտերյանի, Տ. Մանսուրյանի կողմից: Նրանք ձևավորեցին ինքնատիպ ոճ, հղկեցին երաժշտական լեզուն ու ստեղծեցին բարձրարժեք գեղարվեստական երկեր:

Հայկական ռոմանսը թևակոխեց մի նոր փուլ, կոմպոզիտորները անդրդարձան հայ բանաստեղծների պոեզիային՝ Ավ. Իսահակյան, Ս. Կապուտիկյան, Պ. Մևակ, Հ. Ծիրազ, անգամ Ն. Զուրենց:

Հայկական ռոմանսը անցել է նշանակալի և արգասաբեր ճանապարհ: Հայ կոմպոզիտորական դպրոցի համարյա բոլոր ստեղծագործողները՝ ավագ սերնդից մինչև երիտասարդներ, դիմել և դիմում են ռոմանսի ժանրին: Նրանք ամուր կանգնած լինելով ազգային հողի վրա, սնվելով ժողովրդական և հոգևոր ակունքներից, ինչպես նաև անցնելով 20-րդ դարի երաժշտության որոշ նորարարությունների ուղիով պահպանում են յուրաքանչյուրը իր սեփական վառ, ինքնուրույն ստեղծագործական դիմանկարը:

**ԵՊԿ դոցենտ
Աննա ՂԱԶԱՐՅԱՆ**

ԱՅ ՎԱՐԴ

խոսք՝ Ալ. Ծատուրյանի

երաժշտ.՝ Ալ. Սպենդիարյանի

Larghetto ♩. = 54

p

1. Այ

f poco a poco *dim.*

վարդ, լը - սիր ա - դա - չան-քիս, թույլ տուր թը - փից քեզ քա - դեմ,

poco più f

և քե-զա-նով սի - րած կու-սիս չըք - նաղ կուր - քը զար - դա - րեմ:

poco più f

mf *espressivo*

Մի վա-խե-նար, նը - րա կըրծ-քին

չես թա-ռա-մի, քըն-նույշ վարդ. այն-տեղ մա-տաղ կըրծ - քի տա-կին կյան-

1. *allarg. e cresc.* *f* *a tempo* *p*

- քի աղ-բյուր կա ա - նաւ...

allarg. e cresc. *f* *a tempo*

փ աղ-բյուր կա ա - նաւ...

f

allargando *ff*

2. Ա՛յ վարդ, պատմիր նրան հուշիկ
Իմ հուր տենչանքն ու հույսեր,
Թող բուրմունքով քո անուշիկ
Նրա սրտում զարթնի սեր:

Մի՛ վախենար, նրա կրծքին
Չես թառամի, քնքուշ վարդ,
Այնտեղ՝ մատաղ կրծքի տակին,
Կյանքի աղբյուր կա առատ...

ՎԱՐԴ

Խոսք՝ Գյուրեհի
Թարգման.՝ Ա.Բաբայանի

Երաժշտ.՝ Ռ.Մելիքյանի

Moderato assai

Փոք-րիկ տը - դան մի վարդ տե - սավ,

տե-սավ մի վարդ դաշ-տի մի - ջին, վար - դը տե -

սալ ու - րա - խա - ցալ, մո - տիկ վա - զեց

This system contains the first line of the musical score. It features a vocal melody in the upper staff and a piano accompaniment in the lower staves. The key signature has three sharps (F#, C#, G#), and the time signature is 4/4. The lyrics are in Armenian.

սի - րուն վար - դին, սի - րուն վար - դին, կար-միր վար -

This system contains the second line of the musical score. It continues the vocal melody and piano accompaniment. The lyrics are in Armenian. The piano part includes dynamic markings: *sub. pp* and *p*.

- դին, կար-միր վար - դը դաշ - տի մի -

This system contains the third line of the musical score. It continues the vocal melody and piano accompaniment. The lyrics are in Armenian.

ջին: Սի - րուն վար - դին, կար-միր վար -

This system contains the fourth line of the musical score. It continues the vocal melody and piano accompaniment. The lyrics are in Armenian. The piano part includes a dynamic marking: *pp*.

- դին, կար-միր վար - դը դաշ - տի մի -

1, 2. 3.
ջին: - ջին:

pp

2. Տղան ասաց. - Քեզ կպոկեմ,
Ա՛յ կարմիր վարդ դաշտի միջին:
Վարդը ասաց. - Տե՛ս, կծակեմ,
Որ չմոռնաս փշոտ վարդին.
Փշոտ վարդին, կարմիր վարդին,
Կարմիր վարդը դաշտի միջին:

3. Ու անհամբեր տղան պոկեց,
Պոկեց վարդը դաշտի միջին.
Փուշը նրա ձեռքը ծակեց,
Բայց էլ չօգնեց քնքուշ վարդին.
Քնքուշ վարդին, կարմիր վարդին,
Կարմիր վարդը դաշտի միջին:

ԾՈՒՎԻ ԵՐԳԸ

Խոսք՝ Հ.Կոստանյանի

Էրաժշտ.՝ Ա.Մայիլյանի

Andante, cantabile

Andante, cantabile

Chopin -

հանդ, մար-մանդ, շող - շո - դուն ծով, ա - լիք - նե - րով ինձ

(8)

Մարտիկ

Գրք - կե. տար գուր-գու-րեք ք թե - վե-

բով կըրծ - քիդ վրա օ-րո - րե:

pressante con a

 Դող-դոջ եր - գը լուռ գի - շե - րին

pressante

rit. f.

 իմ ա-կան-ջին դու եր-գե. գեթ մի պա - հիկ վրջ-տոտ սիր-տըս,

primitativo
p dolce

p *rit.* *f* *rit.* *morendo*

ախ, հան - գըստի կա - րոտ է...

p *rit.* *dim.* *rit.* *pp*

2. Հուշեր, հույզեր,
երազներ վառ
մեղմ, հեզաբար
շրջում են.
- Սիրտ, դադարիր,
իմ անուրջ սիրտ,
ծովն երգե
մեղմորեն, -
Շողշող հեռուն՝
մշուշ և լույս,
ափերն անհույս,
երազուն, -
միտքս թափառ,
ախ, ոսկեվառ,
արև-ափերն
երազում...

ՄԵՎ ԱԶԵՐ

Խոսք՝ Ավ. Իսահակյանի

Էրաժշտ.՝ Ա. Տիգրանյանի

Moderato ♩ = 112

p *rit.* *p* 8va

accelerando *mf* *dim. e rit.*

a tempo *p*

1. Մն ա - չե - րեն շատ վա - խե - ցիր, Էն մութ, ան - ծեր
2. Տես իմ սիր-տըս - ա - րուն-ծով է, Էս չար - քե - րը

p 8va

գի - շեր է, մու-թըն ա'հ է, չար - քեր շա'տ կան,
 զար - կե - ցին, էն օր - վա-նեն չու - նիմ դա - դար

ritardando

սև ա - չե - րը մի' սի - րե:

ritardando

a tempo

Մու-թըն ա'հ է, չար - քեր շա'տ կան,

p dolce *mf*

1.

սկ ա-չե - ըն մի' սի - րե:

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The key signature is one flat (B-flat major). The vocal line begins with a quarter note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note Bb4, and a quarter note C5. There is a whole rest for the next measure, followed by a quarter note D5, a quarter note E5, and a quarter note F#5. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the left hand and chords in the right hand.

2. 3.

մի' սի - րե:

The second system continues the musical piece. The vocal line has a whole rest for the first measure, followed by a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note Bb4, and a quarter note C5. There is a whole rest for the next measure, followed by a quarter note D5, a quarter note E5, and a quarter note F#5. The piano accompaniment continues with similar patterns, including a triplet of eighth notes in the left hand.

ՀԵՅ, ԱՐԱԳԱԾ

խոսք՝ Ավ. Բասահյանի

երաժշտ.՝ Հ. Ստեփանյանի

Tempo rubato. Alla rusticana

Հե՛յ, Ա-րա-գաժ, ալ-լալ հա-գել՝

ն՝ր կը-թըռ-իս իմ եր - գիս պէս: Օ՛յ, օ՛յ,

օ՛յ, Ա - րա - գաժ, բար-ձըր սար, հով - գով

(8)

սար: Հէ՛յ, սրբ-տիս խոր-քէն,

f pp p sf p

է - լէ կանգ-նել, եր-կինք կեր-թաս իմ սի-րուս պէս,

pp

8

Օ՛յ, օ՛յ, օյ, Ա - րա - ցած բար-ձրը

sf

(8) 8

սար, հով - գով սար: քո լա-լա - գար

f

pp *p* *sf* *sf*

ծիծ-դուն ծաղ-կունք իմ վառ սե-րեն բույր կառ-նին,

p *pp* *p*

8----- 8-----

գառ Ման-թա - շի թև ու թռո-չունք իմ բըլ-բու-լեն

mf *p*

p *f*

(8)-----

ձեն կառ - նին, իմ վարդ սե - րեն ձեն կառ-նին:

p

Օյ, óյ, óյ, óյ, óյ, óյ,

f ff p

8

óյ: Հէյ ջան, հա՛յ ջան,

rit. pp sf p

gողն ու ա-կունք սըր-տիս խոր-քեն ծին կառ-նին:

pp

Օյ, օյ, օյ, Ա-րա - գած բար-ձըր

sf *mf*

(8)

սար, հով - գով սար:

p *pp*

ԵՐԵՎԱՆԻ ԳԻՇԵՐՆԵՐԸ

խոսք՝ Ա.Գրաշու

երաժշտ.՝ Ա.Դուլուխանյանի

Moderato con amore

p

p

Ե-րե-վա-նի գի-շեր-նե-րը

mp *pp*

կա-պու-տակ, սի-րո հա-զար երգ են վա-ռել կրթ-քիս տակ,

p

mp

գար-նան նը-ման Ե-րե-վա-նը մեր ժըպ-տուն, քո սի-րո հետ

p

mf-pp

միշտ շո-ղում է իմ սրբ-տում:

Գար-նան նը-ման Ե-րե-վա-նը

staccato

մեր ժըպ-տուն, քո սի-րո հետ միշտ շո-ղում է իմ սրբ-տում:

Coda

p Դու ինձ հա-մար

աստղ ես ան - մար:

pp

2. Երևանի գիշերները հովասուն
 Ձեր պարտեզում պայծառ հեքիաթ են ասում,
 Ամեն ծաղկում չքնաղ դեմքն եմ քո տեսնում,
 Կրծքիդ հևքն եմ, սրտիդ երգն եմ ես լսում:

3. Երևանի գիշերները լուսավառ
 Ինձ դարձրել են սև աչերիդ սիրահար,
 Երբ կարոտով քեզ գրկում եմ, համբուրում՝
 Ինձ տեսնում եմ սև աչքերիդ հայելում:

Դու ինձ համար աստղ ես անմար:

ՃԱԽԱՐԱԿԻ ԵՐԳԸ

խոսք՝ Ղ.Աղայանի

երաժշտ.՝ Ա.Տեր-Ղևոնդյանի

Lento

p

dolce

sempre legato

Andantino

Մա-նի՛ր,

մա - նի՛ր,

իմ

ճա - խա - րա՛կ,

մա-նի՛ր

սալի-տակ

մա - լանչ -

ներ,

մա-նի՛ր

թե - լեր

հաստ ու

բա - րակ,

որ էս

hn - qամ իմ ցա - վեր. մա-նի՛ր թե - լեր հաստ ու

բա - բակ, որ ես hn - qամ իմ ցա - վեր. Տիգ-բա -

նի - կըս գուլ - աս չու - նի, հանդ է գը - նում

n - տա-բաց, Գաբ-րի - ե - լըս չու - խա չու - նի,

Վիշտ ա - նում է սուգ ու լաց:

pp

poco più mosso

Մա - նի՛ր, մա - նի՛ր, իմ ճա - խա - րակ,

a tempo *molto rit.*

որ էս հո - րամ իմ ցա - վեր:

ՔՈՒՅՐ ԻՄ ՆԱԶԵԼԻ

Խոսք՝ Ավ. Խաչատրյանի

Երաժշտ.՝ Դ. Ղազարյանի

Andantino cantabile

p

Բույր իմ նա-զե - լի, նա - լիր քո դի-

p

մաց՝ վի - րա - վոր, ա - վեր իմ սիրտն եմ բա-

ցել, ա՛իս, նը - վի-րա - կան ինձ քո զիր-կը, բաց և

sostenuto *dolce*

գուր - գու-րիւր ինձ, ես շատ եմ լա - ցել, և

rit. *a tempo*

գուր - գու - րիւր ինձ, ես շատ եմ լա - ցել...

p

1. Ավարտի համար

Քըն -

2. Քնքուշ ձեռներով աչերս սրբիր,
 Մի թող ինձ լալու - ես շատ եմ լացել,
 Ճակտիս սև մռայլ՝ մշուշը ցրիր,
 Եվ գուրգուրիւր ինձ, ես շատ եմ լացել...

ԵՐԵՎԱՆ

խոսք՝ Հ. Դուկասյանի

երաժշտ.՝ Ա. Այվազյանի

Tempo di valse $\text{♩} = 63$

The first system of piano accompaniment is in 3/4 time. The right hand features a series of chords and dyads, while the left hand provides a steady bass line with chords. The system concludes with a final chord in the right hand.

The second system continues the piano accompaniment. It includes a melodic line in the right hand with some grace notes and a sustained chord. The left hand maintains the harmonic foundation with chords.

The third system of piano accompaniment features a more complex texture. The right hand has a melodic line with a 'rit.' (ritardando) marking. The left hand has a 'dim.' (diminuendo) marking. The system ends with a final chord.

a tempo

p

This block contains the vocal line and its piano accompaniment. The vocal line is in the treble clef, starting with a piano (*p*) dynamic and an *a tempo* marking. The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment is in the bass clef, providing a steady harmonic support.

Ա - րև ա - նու - նըդ նո - րեկ գա - րու - նըդ սերն է սըր - տիս ա - նա -

րատ, ան - մար լույ - սե - րըդ է - րազ հույ - սե - րըդ

սերն են հո - գուս կեն-սա - ռատ, ան - մար լույ - սե - րըդ

է - րազ հույ - սե - րըդ սերն են հո - գուս կեն-սա - ռատ:

Ե - րե - վան ան - նը-ման իմ կյան-

First system of the musical score. The vocal line (treble clef) contains the lyrics: **քի ա - նուշ ա - պաս - տան, սրբ-տիս մեջ դու ան-**. The piano accompaniment (grand staff) features chords and melodic lines in the right and left hands.

Second system of the musical score. The vocal line (treble clef) contains the lyrics: **վերջ շող-շո - դա ինչ - պէս ծի - ա - ծան, իմ ճամ-**. The piano accompaniment (grand staff) continues with harmonic support.

Third system of the musical score. The vocal line (treble clef) contains the lyrics: **փին դու փը - ռիք քո վար - դե - րը ալ - վառ -**. The piano accompaniment (grand staff) concludes the section with sustained chords.

ման, ինձ սի - րիւ, փայ - փա - յիւ, ա - րե -

վոս իմ Ե - րե - վան: ա...

The first system of musical notation consists of a single melodic line in treble clef and a piano accompaniment in grand staff (treble and bass clefs). The melody features eighth and sixteenth notes with slurs, while the piano part provides harmonic support with chords and single notes.

poco rit. *a tempo*

The second system continues the musical piece. It includes a tempo change from *poco rit.* to *a tempo*. The piano part features a dynamic marking of *f* (forte) at the beginning of the second measure. The system concludes with a repeat sign.

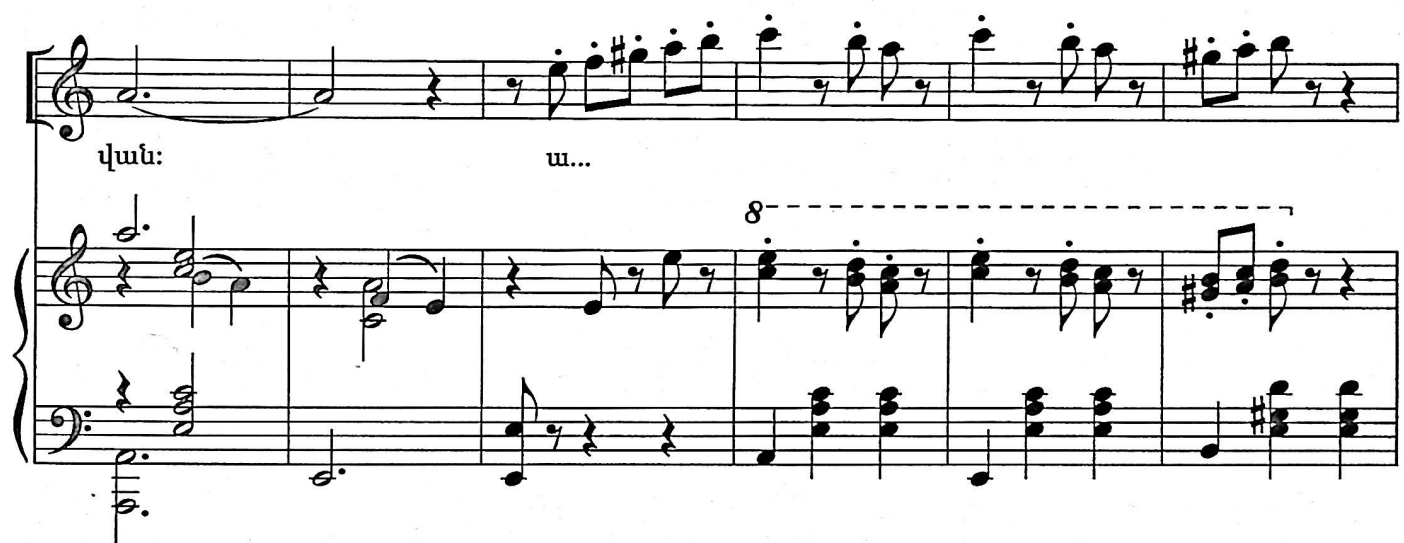
The third system of musical notation continues the piece. It features a melodic line with a trill-like figure and a piano accompaniment with chords. The system ends with a first ending bracket labeled '8' and a first ending note.

U - pt - փոստ իմ Ե - pt -

8

First system of a musical score. It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is in treble clef with a key signature of one sharp (F#). It begins with a rest, followed by a quarter note G4, an eighth note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5. There is a measure rest, followed by a quarter note B4, an eighth note A4, a quarter note G4, and a quarter note F#4. The piano accompaniment is in grand staff (treble and bass clefs). The right hand has a treble clef and a key signature of one sharp. It starts with a quarter note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5. There is a measure rest, followed by a quarter note B4, an eighth note A4, a quarter note G4, and a quarter note F#4. The left hand has a bass clef and a key signature of one sharp. It starts with a quarter note G2, followed by a quarter note A2, a quarter note B2, and a quarter note C3. There is a measure rest, followed by a quarter note B2, an eighth note A2, a quarter note G2, and a quarter note F#2. The system ends with a repeat sign.

փան: ա...

8

Second system of the musical score. The vocal line continues with a quarter note D5, a quarter note E5, a quarter note F#5, a quarter note G5, a quarter note A5, a quarter note B5, and a quarter note C6. The piano accompaniment continues with a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5. There is a measure rest, followed by a quarter note B4, an eighth note A4, a quarter note G4, and a quarter note F#4. The system ends with a repeat sign.

8

Third system of the musical score. The vocal line continues with a quarter note D5, a quarter note E5, a quarter note F#5, a quarter note G5, a quarter note A5, a quarter note B5, and a quarter note C6. The piano accompaniment continues with a quarter note G4, a quarter note A4, a quarter note B4, and a quarter note C5. There is a measure rest, followed by a quarter note B4, an eighth note A4, a quarter note G4, and a quarter note F#4. The system ends with a repeat sign.

First system of a musical score. It features a single melodic line on a treble clef staff and a piano accompaniment on a grand staff (treble and bass clefs). The piano part includes a forte (*f*) dynamic marking and a *dim.* (diminuendo) instruction. The melody begins with a series of eighth notes, followed by a half note, and then rests.

Second system of the musical score. The melodic line continues with a wavy line indicating a tremolo or rapid oscillation. The piano accompaniment consists of chords and single notes, with a *dim.* instruction. The system concludes with a final chord in the piano part.

Third system of the musical score. The melodic line features a long, sweeping slur over several notes. The piano accompaniment includes a *poco accelerando* instruction and an *8va* (octave) marking. The system ends with a final chord in the piano part.

ԻՆՉՊԵՍ ԵՐԱԶ

խոսք՝ Պ. Միքայելյանի

երաժշտ.՝ Վ. Կոստյանի

Andante

ff

a tempo poco a poco dim.

p

p

Թախ-ծում է - ի ծո - վի ա - փին, ինչ-պես ա -

լիք ինձ մո - տե - ցար, իմ ծա-րա - ված, այր-ված սրբ -

տին, դու փար-վե - ցիր սի-րով ան-ծայր: Փա-րոս վառ -

վեց հեռ-վում խա - վար, կյանքն իմ փոխ - վեց թո - վիչ եր - գի,

poco a poco cresc.

կար-ծես գա - րուն բաց-վեց կըր-կին, քո սի-րով լի մա-յիս մի

ten. a tempo

վառ՝ լի կա-րո - տով, հույ-զով աւն-մար:

ten. dolcissimo

Բայց հե-ռա - ցար մի օր հաւն - կարծ

ու ինձ փրր - փուր թո-ղիր մի - այն, էլ ետ չե - կար,

ան-ցար ան - դարձ, բոյ-րը տա - րար սի - րո զար-նան:

Բայց քեզ եմ ես փրն-տրում ան - վերջ, նոր սեր չը -

կա էլ ինձ հա-մար, ա՛խ, սեր չը - կա էլ ինձ հա -

Presto
մար...

ԱՍՈՒՄ ԵՆ, ԹԵ...

խոսք՝ Ար.Իսահակյանի

երաժշտ.՝ Էդ.Միրզոյանի

Andante con dolore

accel.

rit.

mp

a tempo

p

Ա - սում են, թե՛ դու այն - պես մո - ռա - ցել ես

ինձ, այն - պես, որ երբ ա - նունս են տա - լիս,

rit. a tempo

հա - զիվ միտ-քոդ եմ զա - լիս:

rit. a tempo

f cresc.

rit.

dim.

Più mosso mf

Բայց, նա - զի - լիս, ձեր բա - կում

p

այն լո - թին է դեռ ծաղ - կում,

8

cresc.

n - րի քըն - քուշ քույ - րի մեջ գըր - կե - ցի

f

քեզ սի - րա - տենց: Ու գըր - կիս

f *simile*

մեջ դեռ այս - օր

Կի - գող կը - թակ է վառ - վել,

ff

f

6 6 6

3 poco a poco dim.

6 6 6

3 p

poco rit.

3

Tempo I

p

իսկ երբ ա - նունդ են տա - լիս, սիր-տըս ա - թյուն է լա -

p

- լիս:

pp

rit.

a tempo

p

Ախ, ի-րավ է՝ դու այն-պես մո-ռա - ցել ես

a tempo

p

ինձ այն-պես, որ երբ ա-նունս են տա - լիս, հա - զիվ

միտ-քո՞ւ եմ գա-լիս, ախ, ի-րավ է:

pp

ԵՐԱՁ ՏԵՍԱ

խոսք՝ Ավ. Իսահակյանի

երաժշտ.՝ Էդ. Միրզոյանի

Con amore

The first system of musical notation is for a piano piece. It features a treble and bass staff. The treble staff begins with a melodic line marked with a fermata and a slur, followed by a series of sixteenth-note runs. The bass staff provides a harmonic accompaniment with a series of sixteenth-note chords, each marked with a '6' indicating a sixteenth-note figure. The tempo/mood is indicated as 'Con amore'.

The second system continues the musical piece. It maintains the same melodic and harmonic patterns as the first system, with sixteenth-note runs in the treble and sixteenth-note chords in the bass. The notation includes various accidentals and slurs to indicate phrasing and dynamics.

The third system introduces dynamic changes. The treble staff continues with sixteenth-note runs, while the bass staff features a melodic line that rises and then falls. The tempo/mood is indicated as 'accel.' (accelerando) and 'cresc.' (crescendo).

The fourth system concludes the piece. It features a final melodic run in the treble and a sustained harmonic accompaniment in the bass. The tempo/mood is indicated as 'rit.' (ritardando) and 'pp' (pianissimo). The system ends with a double bar line and a 3/4 time signature.

Con amore

p

Ե-բազ տե-սա - ձեր տան ա - ռաջ

գու - լալ աղ - բյուր կը - բը - խեր. ձե - նը մեղ-միկ,

rit. a tempo

cresc. *p*

քաղ-ցրա-կար-կաչ, չորս դին ծուփ-ծուփ ծաղ-կունք էր:

mf

Musical score for the first system. The vocal line is in 3/4 time, starting with a half rest followed by eighth notes. The lyrics are: *աւ - նը մեղ - միկ, քաղ - ցրա - կար - կաչ,*. The piano accompaniment consists of a right hand with chords and a left hand with a melodic line.

Musical score for the second system. The vocal line continues with the lyrics: *չորս դիւ ծուփ - ծուփ ծաղ - կունք էր:*. The piano accompaniment includes a right hand with chords and a left hand with a melodic line. A *p* (piano) dynamic marking is present in the right hand, and a *cresc.* (crescendo) marking is in the left hand.

Musical score for the third system. The vocal line has a half note followed by a half rest. The piano accompaniment features a right hand with chords and a left hand with a melodic line. A *diminuendo* marking is present in the left hand, and a *pp* (pianissimo) dynamic marking is in the right hand.

Con anima

mf

Ջուր խը - մե - լու

The first system of the musical score. The vocal line (top staff) begins with a whole rest, followed by a half note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The piano accompaniment (bottom two staves) consists of a continuous eighth-note pattern in the right hand and a simpler eighth-note pattern in the left hand. The piano part is marked *mp* (mezzo-piano) and *p* (piano) in different sections.

դու - ողջ ե - կա, պա-պակ է - յի ու ծա-րավ,

The second system of the musical score. The vocal line continues with a half note C5, a quarter note D5, a quarter note E5, and a half note F#5. The piano accompaniment continues with the same eighth-note patterns, with some chromatic movement in the right hand.

ջինջ աղ-բյու - րը, մեկ էլ տե - սա, ցա - մաք կըտ-րավ,

The third system of the musical score. The vocal line continues with a half note G5, a quarter note A5, a quarter note B5, and a half note C6. The piano accompaniment continues with the same eighth-note patterns, with some chromatic movement in the right hand. The piano part is marked *cresc.* (crescendo).

rit.

քար դա - ռավ: Ջինջ աղ - բյու - ըր քար դա - ռավ:

rit.

f

U...

mf

U...

poco a poco rit.

U...

poco a poco rit.

mf

քար դա - րալ:

pp

rit.

pp

mf

8- - - -

a tempo

p

Քը - նից զարթ-նա, սիրտս էր տըր - տում.

p

ա՛խ, էս շա՛տ վատ է - րազ է. Ծա-րավն՝ էս էմ,

աղ-բյուր՝ դուն. սերդինձ հա՛մար ցամ-քել

First system of musical notation. The right hand features a continuous sixteenth-note arpeggiated pattern, with the number '6' written below the staff. The left hand plays a descending line of notes, with a slur over the first two measures and a crescendo hairpin.

Second system of musical notation. The right hand continues the sixteenth-note arpeggiated pattern, with the number '6' written below the staff. The left hand continues the descending line, with a slur over the first two measures and a crescendo hairpin.

Third system of musical notation. The right hand continues the sixteenth-note arpeggiated pattern, with the number '6' written below the staff. The left hand continues the descending line, with a slur over the first two measures and a crescendo hairpin. The system includes the markings *accel.* and *cresc.*

Fourth system of musical notation. The right hand continues the sixteenth-note arpeggiated pattern, with the number '6' written below the staff. The left hand continues the descending line, with a slur over the first two measures and a crescendo hairpin. The system includes the markings *rit.* and *pp*.

ԻՄ ԵՐԵՎԱՆ

խոսք՝ Վ. Հարությունյանի

երաժշտ.՝ Ա. Բաբաջանյանի

Tempo di Swing

The musical score is written for piano and voice. It begins with a piano introduction in G major, 4/4 time, marked 'Tempo di Swing'. The piano part features a strong bass line and complex chordal textures, including triplets and sixteenth-note runs. The vocal part enters in the fourth measure with the lyrics 'Այս-տեղ եմ ծննդեկ ես, այս-'. The score includes dynamic markings such as *f* (forte) and *p* (piano), and performance instructions like *rubato*. The piece concludes with a final piano flourish and a double bar line.

Հա

*

տեղ մե - ծա - ցել, այս ջու - րը խը - մել սառ - նո - րակ: Հա -

Red. *

գար ճա - նա - պարհ ես իմ դեմ դու բա - ցել, իմ լավ, հա - րա - գատ իմ քա -

դաք: Քա - րըդ քա - րիդ եմ շա - րել, քեզ հետ հա - սակ եմ ա -

3 3 3 3
 ռել, իմ Ե - րե - վան, քո ա - մեն շեն - քի հետ ես իմ

3 3
 կյանքը կապել առ - հա - վետ: Tempo I

Քեզ միշտ սի-

3
 րել եմ, իմ վարդա - գույն ըն - կեր, Քեզ - նով ապ -

րել եմ, քեզ միշտ եր - գել,

The first system of the musical score. The vocal line is in G major (one sharp) and 4/4 time. It begins with a half note 'ր' (re), followed by a quarter note 'ել' (el), then a half note 'քեզ' (khez), and a quarter note 'միշտ' (mishst). The phrase continues with a half note 'եր' (er) and a quarter note 'գել' (gel). The piano accompaniment consists of a right hand with chords and a left hand with a steady eighth-note bass line.

դու ան - խա - վար լույ - սի տուն, Ե - րե - վան,

The second system of the musical score. The vocal line continues with a half note 'դու' (du), followed by a quarter note 'ան' (an), a quarter note 'խա' (kha), and a quarter note 'վար' (var). This is followed by a half note 'լույ' (lu), a quarter note 'սի' (si), a half note 'տուն' (ton), and a quarter note 'Ե' (ye). The phrase ends with a quarter note 'րե' (re) and a quarter note 'վան' (van). The piano accompaniment features a right hand with chords and a left hand with a steady eighth-note bass line. A triplet of eighth notes is marked in the vocal line at the end of the system.

ա - մեն հա - յի հույ - սի տուն, Ե - րե - վան:

The third system of the musical score. The vocal line begins with a half note 'ա' (a), followed by a quarter note 'մեն' (men), a quarter note 'հա' (ha), and a quarter note 'յի' (yi). This is followed by a half note 'հույ' (hu), a quarter note 'սի' (si), a half note 'տուն' (ton), and a quarter note 'Ե' (ye). The phrase ends with a quarter note 'րե' (re) and a quarter note 'վան' (van). The piano accompaniment features a right hand with chords and a left hand with a steady eighth-note bass line. A triplet of eighth notes is marked in the vocal line at the end of the system.

Դու ան - խա - վար լույ - սի տուն, Ե - րե - վան,

1.
ա - մեն հա - յի հույ - սի տու Ե - րե - վան:

2.
վան:

sub. ff

The third system introduces the vocal melody in the treble staff. The lyrics are: Դու ան-խա - վար իսկ - սի տուն, Ե - րե-վան, (You un-brotherly even house, E-re-ven). The piano accompaniment in the bass staff features a steady eighth-note pattern. A piano dynamic marking 'p' is present in the treble staff.

The fourth system continues the vocal melody and piano accompaniment. The lyrics are: ա-մեն հա - յի իսկ - սի տուն, Ե - րե - վան: (amen ha-yi even house, E-re-ven). The piano accompaniment in the bass staff continues with a steady eighth-note pattern, while the treble staff provides harmonic support with chords.

Դու ան-խա - վար լույ - սի տուն, Ե - րե-վան,

Meno mosso *rit.* **Andante**

ա-մեն հա - յի հույ - սի տուն, Ե-րե - վան:

♩ *

2. Միրում եմ գարունդ փարթամ ու լուսեղ,
Աշունդ՝ ոսկե մի երագ,
Նորքիդ բարդիները նագուկ ու վսեմ,
Զանգվիդ կոհակները փիրուզ:
Քեզ հետ ես կիսել եմ միշտ
Թե՛ խնդություն և թե՛ վիշտ,
Իմ Երևա՛ն, քո կանաչ սրտի մե հետ
Ես իմ սիրտն եմ կապել առհավետ:

Կրկնելով

Քեզ միշտ սիրել եմ, իմ վարդագո՛յն ընկեր,
Քեզնով ապրել եմ, քեզ միշտ երգել,
Դու անխավար լույսի տուն, Երևա՛ն,
Ամեն հայի հույսի տուն, Երևա՛ն:

ՆՈՎՏՅՈՒՐՆ

НОКТИУРН

Խոսք՝ Ռ.Ռոժդեստովենսկու
сл. Р.Рождественского

Էրաժշտ.՝ Ա.Բաբաջանյանի
муз. А.Бабаджания

Moderato

1. Меж - ду мно - ю и то - бо - ю -
2. Я к те - бе при - ду на по - мощь -

гул не - бы - ти - я, звезд - ны - е мо - ря, тай - ны - е мо - ря.
толь - ко по - зо - ви, прос - то по - зо - ви, ти - хо по - зо - ви.

Как те - бе сей - час жи - вет - ся, веш - ня - я мо - я, неж - ня - я мо - я,
Пусть сто - бой все вре - мя бу - дет свет мо - ей люб - ви, зов мо - ей люб - ви,

стран - на - я мо - я? Ес - ли хо - чешь, ес - ли мо - жешь - вспом - ни о - бо мне,
 боль мо - ей люб - ви. Толь - ко ты ос - тань - ся преж - ней, тре - пет - но жи - ви,

вспом - ни о - бо мне, вспом - ни о - бо мне. Хотя слу - чай - но, хоть од - наж - ды
 сол - неч - но жи - ви, ра - дост - но жи - ви. Что бы не слу - чи - лось, ты, по -

вспом - ни о - бо мне, дол - га - я лю - бовь мо - я. А меж - ду
 жа - луй - ста, жи - ви, счаст - ли - во жи - ви всег - да!

мно-ю и то-бой -- ве - ка, мгно-ве-нья и го - да, сны и об-ла -

ка. Я им к те - бе сей-час ле-теть ве - лю, ведь я те -

бя е - ще силь - ней люб - лю.

Как те - бе сей - час жи - вет - ся, веш - ня - я мо - я,

тр

неж - ня - я мо - я, стран - на - я мо - я?

Я те - бе же - ла - ю счас-тья, доб - ра - я мо - я,

дол - га - я лю - бовь мо - я!

ԵՐԳԻՐ ԻՆՁ ՀԱՄԱՐ

Խոսք՝ Հ. Դուկասյանի

Երաժշտ.՝ Ա. Հարությունյանի

Moderato

mf

Եր - գի՛ր ան-գին, եր - գի՛ր, չը -

կա այս-պես եր - կի՛ր, վար - դերն են բաց-վել նա - զով,

ա-նու² է - րա-զով, վար-դերն են բաց-վել նա - զով,

ա-նու² է - րա-զով: *f* Կրկնե՞րգ նա - յի՛ր, ա -

հա, հայ - րե - նա-կան հողն է մեր սի-րե-լի,

մեր շեն ու լի հողն է կեն-սա - վառ. իմ

dim.

սիրտն է շո-ղում ան - մար, եր - գիր ինձ հա -

կրկնության համար ավարտ

մար: մար:

8va *f*

8-
espress.

mf

8-
 Մեր սի - րե - լի, մեր շեն ու լի

հողն է կեն - սա - վառ. իմ

սիրուն է շո - դով աւ - մար, եր - գիր ինձ հա -

rit.
մար:

dim.
pp

2. Հոգիս կտամ, լսիր,
չկա այսպես երկիր,
մեզ կյանքն է կանչում զառ-վառ, } 2 անգ.
երգիր սիրավառ:

Կրկներգ. Նայիր, ահա,
հայրենական հողն է
մեր սիրելի, մեր շեն ու լի
հողն է կենսավառ.
Իմ սիրտն է շողում անմար,
երգիր ինձ համար:

«Հուշարձան մայրիկիս» փոկալ շարքից

ԲԱԼԼԱԴ

Ասում են իբրև...

Խոսք՝ Հ.Ծիրազի

Երաժշտ.՝ Ալ.Հարությունյանի

Adagio

mf *poco a poco cresc. ed animando*

սիրտ են այ - րել. ա - սում են, իբ - րև, մո -

poco a poco cresc. ed animando

f

խի - րը նը - րա խա - բույ - կից հա - նել ու մորն են տա - րել, մո -

mf

խի - - - - րը նը - րա:

f

sff

Agitato

f

f con dolore

Մայ - րը լա - ցե՛լ է

այն սո - քի վը - րա, լա - ցե՛լ է

մայ - ռը այն մո - խրի վը - ռա,

մայ - ռը լա -

ցել է այն մո - խրի վը -

poco rit.

ru:

mf a tempo

Ու երբ ար-ցունքն է ըն - կել այն մոխ-րին՝

f

կեն-դա-նա-ցել է զա - վա - կը նը - րա...

sff

*

ԼՈՒՌ ԳԻՇԵՐԻՆ

խոսք՝ Ավ.Իսահակյանի

երաժշտ.՝ Է.Աբրահամյանի

Andantino

զից մի երգ հա-սալ

Reo. *

Più mosso

Մի քանի ժամ

Ս. ԽԱՇԱԿՅԱՆ

Սիրտն էր, որ սի - րո թա - խիծ բե -

րեց... փա-րեց սրբ - տիս: Ո՞ւմ

Red. * *Red.* *

cresc.
 սիրտն էր, որ սի - րո թա-խիծ քե -

Red. * *Red.* *

cresc. *poco rit.*
 րեց... փա-րեց սրբ - տիս: Հոս-

Red. * *Red.* * *Red.*

a tempo

ված էր եր-գըն կա - թո - տից, թախ-

sfp *mf* *sfp*

Քա

ծի բուր-մուկ ու - ներ. Ա-

p *cresc.*

Քա

f ըի, սուրբ սեր, ծը -

f

ψαδ hn-qhu

ան-հայտ, ան - հաս ըն-

rit. *più f* *ten.*

cresc.

più f

Red *

hē-nni unē-ŋhēg ūh ēpq haw-

Rea * *Rea* *

poco rit. ten. *a tempo*

uunq uun - uhu...

ten. *ten.* *pp* *smorzando*

Rea * *Rea* * *Rea*

rit.

ppp

* *Rea* *

ԱԽ, ԻՆՉ ԼԱՎ ԵՆ ՍԱՐԻ ՎՐԱ

խոսք՝ Հ.Թումանյանի

երաժշտ.՝ Է.Աբրահամյանի

Andantino *poco rit.* *a tempo*

Ախ, ինչ լավ են սա - ռի վը-րա

sempre legato

անց-նում օ-րերն, ա - նուշ, ա - նուշ, ա - նըր - ջա-յին, թե -

թե - ա - սահ, ամպ ու հո-վերն ա - նուշ, ա - նուշ:

con moto

Ա - հա բաց-վեց թարմ ա -ռա - վոտ, վարդ է թա-փում սա-րին-քա-

legato

mf

րին, շաղ են շո-ղում ծա - դիկ ու խոտ,

mf *cresc.*

շըն - չում բուր-մունք ե - դե - մա - յին:

V

più f

Ախ, ինչ հեշտ են սա - րի վը - րա սա-հում ծա-մերն ա -

f

f con moto

նուշ, ա-նուշ, շն - վին փն-չեց

mf

cresc.

հո - վիվն ա - հա - աղ - ջի - կըն ու

f mf

poco rit. *a tempo* *più f* *rit.*

սերն ա - նուշ:

f

8

3

Reo. *

ԹԷ ԱՉՔԵՐՍ ՔԵԶ ՈՐՈՆԵՆ...

խոսք՝ Ս. Կապուտիկյանի

երաժշտ.՝ Ռ. Պետրոսյանի

Grave e mesto

The piano introduction is in G major, 2/4 time, marked *Grave e mesto*. It begins with a *mp* (mezzo-piano) dynamic. The right hand features a series of eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a simple harmonic accompaniment. The piece concludes with a triplet of eighth notes in the right hand and a sustained chord in the left hand.

The first vocal entry is marked *p* (piano). The lyrics are: Թե աչքե - րըս քեզ n - րո - նեն, կը-փա -
The piano accompaniment features a melodic line in the right hand and a more active bass line in the left hand, with various rests and sustained notes.

The second vocal entry continues the melody. The lyrics are: կեմ մութ կո - պե - րով, որ աշ - խար -
The piano accompaniment continues with a similar texture, featuring a melodic right hand and a supporting left hand.

rit.

հոսմ քեզ չը - տես - նեն, թե խենթ լե -

a tempo

զուս ա - նու - նըդ տա, ես կը - սեղ -

poco a poco accel.

մեմ ա - տամ - նե - րով, որ հըն-չուն իսկ չը - շը - շըն -

a tempo

զա... Բայց սիր - տըս, սիր-տըս է ու -

The first system of the musical score. The vocal line is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a common time signature. It begins with a half rest followed by a quarter note G4, then a half note A4, and continues with eighth notes. The piano accompaniment is in grand staff (treble and bass clefs). The right hand plays chords and moving lines, while the left hand plays a steady eighth-note accompaniment. A dynamic marking of *f* (forte) appears in the piano part.

զուս Ժայ - նել, տես - նել միշտ քեզ իր

The second system of the musical score. The vocal line continues with a half note G4, a quarter note A4, and then a half note B4. The piano accompaniment continues with similar patterns. A dynamic marking of *f* is present. A dashed line with the number 8 is above the piano part, indicating an octave shift.

դեմ, ին - չով փա-կեմ սրբ - տիս լե-զուն, սրբ -

The third system of the musical score. The vocal line continues with a half note G4, a quarter note A4, and then a half note B4. The piano accompaniment continues with similar patterns. A dynamic marking of *mp* (mezzo-piano) appears in the piano part.

rit.

con dolore

տիս աշ-քը ին-չով փա - կեմ... Թե աշ-քե-րքս

con dolore

p.

քեզ ո - րո-նեն, կը-փա-կեմ մութ կո-պե - րով:

p.

pp

ՀԱՅՈՑ ՎԻՇՏԸ

խոսք՝ Հ.Թումանյանի

երաժշտ.՝ Է.Հովհաննիսյանի

Largo

mp *mf* *p* *f* *p* *f*

mf

1. Հա - յոց վիշտը ան - հուն
րաց - կոտ ծառս է

mp *p* *pp* *p*

վի ծով, խա-վար վի ծով ա - հա - զին: Էն սև
լի - նում մին - չն եր - կինք կա-պու - տակ, ու մերթ

ծո - վում տա - ռա - պե - լով լող է տա - լիս իմ հո -
 հոգ - նած սուգ-վում, իջ - նում դե - պի խոր - քերն ան-հա -

f *mf*

8

գին: Էն սև ծո - վում տա - ռա - պե - լով, լող է
 տակ: Ու մերթ հոգ - նած սուգ-վում, իջ - նում, դե - պի

ff *mp* *mf*

8

տա - լիս իմ հո - գին: 1. *mf* 2. *mf*
 խոր - քերն ան - հա - 2. Մերթ գայ - տակ:

p *pp*

8

The first system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat major). It begins with a whole rest, followed by a half note G4, and then a series of eighth and sixteenth notes. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs). The right hand features a series of eighth and sixteenth notes, while the left hand plays a steady eighth-note pattern. The system concludes with a whole note chord in the piano and a whole rest in the vocal line.

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line begins with a whole rest, followed by a half note G4, and then a series of eighth and sixteenth notes. The piano accompaniment continues with the same eighth-note pattern in the left hand and a more complex eighth and sixteenth note pattern in the right hand. The system concludes with a whole note chord in the piano and a whole rest in the vocal line.

mf

3. Ոչ հա - տակն է գըտ-նում ան - վերջ ու ոչ

The third system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line begins with a whole rest, followed by a half note G4, and then a series of eighth and sixteenth notes. The piano accompaniment continues with the same eighth-note pattern in the left hand and a more complex eighth and sixteenth note pattern in the right hand. The system concludes with a whole note chord in the piano and a whole rest in the vocal line.

հաւ - նում եր - կըն - քին... Հա-յոց վըշ - տի մեծ ծո -

f *mf* *f*

- վի մեջ տառապում է իմ հոգին: Հալոց

sub. p *mf* *f*

վրջ - տի մեծ ծո - վի մեջ լող է

ff *rit.* *mf*

տա - լիս իմ հոգին:

f *fff*

ԱՐԱՐԱՏ

Խոսք՝ Հ.Շիրազի

Էրաժշտ.՝ Գ.Զթյանի

Maestoso

The musical score is written for piano and voice. It begins with a **Maestoso** tempo marking. The piano part starts with a **sf** (sforzando) dynamic, followed by a **mp** (mezzo-piano) section, and then a **cresc.** (crescendo) section. The voice part enters with a **sf** dynamic and a **cresc.** marking. The score includes various musical notations such as triplets (3), sextuplets (6), and a **ff** (fortissimo) dynamic. The tempo changes to **accel.** (accelerando) and then **poco a poco rit.** (poco a poco ritardando). The score is written in G major (one sharp) and 2/4 time.

a tempo *mf*

Ինչ զե - ղե - ցիկ ես մայր իմ Ա - րա - րատ,

p

իմ ե - րա - զի պես բարձր ու ա - նա - րատ:

p

p

Ինչ զե - ղե - ցիկ ես սար իմ հայ - րե - նի

p *cresc.*

երկ - րիս պես ան - քիծ հա - վերժ կեն - դա - նի: Հա -

յացքս է սա - նել, ձյուն դա - նել վը - րադ,

ինձ այս - քան մո - տիկ, և այս - քան հե - ոռ:

a tempo *accelerando* *sf con brio* *poco rit.* *sf*

First system of musical notation. Treble staff: quarter note, eighth note, eighth note, triplet of eighth notes, quarter note, half note. Bass staff: quarter note, eighth note, eighth note, triplet of eighth notes, quarter note, half note. Dynamics: *sf* (piano), *f* (forte).

Second system of musical notation. Treble staff: half note, half note. Bass staff: half note, triplet of eighth notes. Dynamics: *f* (forte).

Third system of musical notation. Treble staff: half note, half note. Bass staff: half note, triplet of eighth notes. Dynamics: *con brio*, *f* (forte), *cresc.* (crescendo).

Մի - թե, շատ պի - տի մը -

Fourth system of musical notation. Treble staff: half note, half note. Bass staff: half note, triplet of eighth notes. Dynamics: *ff* (fortissimo).

նա, Ա - րա - րառ, ինձ այս-բան մո-տիկ

ly uyu - puhi hi - nni...

crescendo

3

U - pu - puu, U - pu -

sf *mf*

6

accelerando

puu:

crescendo

3

6

sf

ԿՈՒԶԵՍ ԼԻՆԻՍ

խոսք՝ Ավ. Իսահակյանի

երաժշտ.՝ Գ. Զթյանի

Moderato $\text{♩} = 80$

mp

mp

Կու-զե՛ս Լի-նիս՝ վրշ-տի ցո-ղեր՝ ա-չե-րիդ մեջ

p

շող ցա - յեմ, լուռ զի-շեր-վա ա-նուշ հո-վեր՝

mf *p*

f poco a poco accel. ed espress.

փունջ ծա - մե - ըրդ փայ - փա - յեմ: Ինչ որ ցան-կաս՝ կու-

f poco a poco accel. ed espress.

qե՞ս, լի-նիմ, լի-նիմ եր-կինք, եր - կիր,

The first system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The key signature is G major (one sharp). The vocal line begins with a quarter rest, followed by a quarter note G, a half note A, and a quarter note B. The piano accompaniment features a flowing eighth-note melody in the right hand and a simple harmonic accompaniment in the left hand.

a tempo
mp

լի-նիմ ծով, ժայռ, ա-րև, լու-սին, մի-այն, մի-այն

a tempo
mp

The second system continues the musical piece. It includes dynamic markings *mp* and tempo markings *a tempo*. The vocal line has a quarter rest, followed by a quarter note G, a half note A, and a quarter note B. The piano accompaniment features a flowing eighth-note melody in the right hand and a simple harmonic accompaniment in the left hand.

ինձ սի - րի:

più mosso agitato
f

The third system concludes the musical piece. It includes the dynamic marking *f* and the tempo marking *più mosso agitato*. The vocal line has a quarter rest, followed by a quarter note G, a half note A, and a quarter note B. The piano accompaniment features a flowing eighth-note melody in the right hand and a simple harmonic accompaniment in the left hand.

$\text{♩} = 104$
mf

Կու-զե՛ս լի-նիս՛ վարդ-նա-զե-լի՛ կըրծ-քիդ վը-րա

mf

mf

վառ - վը - ռիս, ար-շա-լույ-սի շո-ղեր ու-կի

mf *mf*

f *espressivo*

դեմ - քիդ վը-րա փայլ - փը - լիս: Ինչ որ ցան-կաս՛ կու-

f *espressivo*

Գե՛ւ, լի-նիւմ, լի-նիւմ եր-կինք, եր - կիր,

լի-նիւմ, ծով, ժայռ, ա-րև, լու-սին, մի-ա՛յն, մի-ա՛յն

ինձ սի - րիր: Կու-գե՛ւ լի - նիւմ

ծառ ու ծաղիկ՝ գրր-կու-մըս քեզ նինջ սրի - ռեմ,

mf

դա-լուկ ստվեր, թռ-վիչ թռչ-նիկ, օ - թոր ա - սեմ,

p

օ - թռ - րեմ: Ինչ որ ցան-կաս՝ կու - զե՞ս լի-նիմ,

8

լի-նիմ եր-կինք, եր - կիր, լի-նիմ ծով,

mp a tempo
 ժայռ, ա-րև, լու-սին, մի-ա՛յն, մի-ա՛յն ինձ սի -

f poco a poco tempo moderato ed espressivo
 ըիր: Ինչ որ ցան-կաս՝ կու-զե՞ս լի-նիմ,
mf poco a poco espressivo *f*

լի-նիմ եր-կինք, եր - կիր, լի-նիմ ծով,

The first system of the musical score. The vocal line is in G major (one sharp) and 4/4 time. The lyrics are "լի-նիմ եր-կինք, եր - կիր, լի-նիմ ծով,". The piano accompaniment features a flowing melody in the right hand and a harmonic bass line in the left hand.

Ժայռ, ա-րև, լու - սին, մի-ա՛յն, մի-ա՛յն

The second system of the musical score. The vocal line continues with the lyrics "Ժայռ, ա-րև, լու - սին, մի-ա՛յն, մի-ա՛յն". The piano accompaniment includes a triplet of eighth notes in the left hand. The system concludes with a 2/4 time signature change. Dynamics include *p* and *pp*.

ինձ սի - րիր:

The third system of the musical score. The vocal line has the lyrics "ինձ սի - րիր:". The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the right hand. The system includes tempo markings *poco accel.* and *rit.* and ends with a double bar line.

ԿԱՆՉԻՐ, ԵՍ ԿԳԱՄ

խոսք՝ Հ.Ծիրազի

երաժշտ.՝ Ա.Տերտերյանի

Allegro

Վար - դե - րի մեջ իմ բա -

լիկ, դու ինձ մո - ռա - ցիր, բայց թե փու - շը խայ -

rit. *a tempo*

թե քեզ կան - չիր, ես կը - գամ:

Ա - րե - վի տակ, լույ - սի մեջ, դու

pp cresc.

ինձ մո - ռա - ցիր,

բայց թե մըթ - նի քո ճան -

2

2 f

2

rit.

փեն, կան - չիր, ես կը - գամ:

a tempo

mp

f

Ուր էլ լի-նեմ, կըռ - վի մեջ, կամ

pp cresc.

թե հո - ղի տակ, երբ էլ ցա-վի մեջ ընկ - նես ինձ կան-չիր, կը -

գամ, ես կը-գամ... ես կը -

f ff

mus...

accel.

The first system of the musical score. The vocal line (top staff) begins with a long note, followed by a slur and an 'accel.' marking. The piano accompaniment (bottom two staves) features a series of eighth and sixteenth notes with accents. The key signature is three flats (B-flat, E-flat, A-flat).

mf

The second system of the musical score. The vocal line (top staff) is mostly rests. The piano accompaniment (bottom two staves) continues with a melodic line in the right hand and a more active line in the left hand. The key signature is three flats (B-flat, E-flat, A-flat).

f

fff

The third system of the musical score. The vocal line (top staff) has a few notes. The piano accompaniment (bottom two staves) features a strong, rhythmic pattern in the left hand and a melodic line in the right hand. The key signature is three flats (B-flat, E-flat, A-flat).

Երկու ՀԱՅՐԵՆ
ՆԱՀԱՊԵՏ ՔՈՒՉԱԿԻ խոսքերով
Դավիթ Մարգարե

Երաժշտ.՝ Տ.Մանսուրյանի

Moderato

f

Դա - վիթ Մար-գա-րե,

ff *f*

Դա

* Դա

* Դա

mf

իմ հոյս.

mf *f* *mp*

* Դա * Դա * Դա * Դա

mp

շատ մեղ-քունք ու - նիմ, թե թո - դու:

cresc. sempre

* Դա * Դա * Դա * Դա * Դա *

f

յա-րուկ մի սի-րեր եմ ես՝ պա-րա-պար

f

f

* Քա * Քա * Քա * Քա * Քա

հեա եր - կու լու - սույս:

sub. p

* Քա * Քա * Քա * Քա * Քա

Յա-րուկ մի սի-րեր եմ ես՝ պա-րա-պար հեա եր - կու լու -

p

* Քա

3
uniju:

legato

dim.

* *Rea*

p

legato

3

* *Rea*

p

Հընց-կուն աղ - վո - թիկ յա - րուկ, թե ի

ff

* *Rea*

poco rit.

խու - ցնդ գա, նա թո - դուս

mp

* *Rea*

mp

gn - րեկն սաղ - մոս ա - սես, լոք զի - շերն

* Ճա

* Ճա

ի ծո - ցիկդ առ -

* Ճա

*

նուս:

p *mf* *ppp*

Ճա

* Ճա * Ճա

* Ճա

*

ԵՐԲ ԵՍ Ի ՅԱՇԽԱՐՀՍ ԵԿԻ

Էրաժշտ.՝ Տ.Մանուկյանի

Moderato *mp*

Երբ ես ի յաշ-խարհս ե - կի, գառն ան-պարտ ու մեղք

f

շու-նե-ի.

mf cresc.

ի յա-վա-զա-նեն ծը-նա,

f

զեւո զմար-գա-րիտ

ցո-լա - յի.

ա...

ցո-լա - յի:

Քա * Քա

Քա * Քա

Քա * Քա

più mosso e cresc.

Մեծ-ցա՛ մե - դա - վոր է - դա, իմ ն - տեքս

mp *cresc.*

* Քա

rit.

a tempo

իմ ն - տեքս ի մեղք գը-նա - ցի. զկամք սա-տա-նա-յին ա-րի, յան-դե-

f *ff*

* Քա * Քա * Քա * Քա

fff

sf

նեն խա-պար չու-նե-ի:

fff *fff*

* Քա * Քա

mp

Երբ ես ի յաշխարհս ե - կի, զառն ան-պարտ ու մեղք

f

* Թա * Թա

pp

չու - նե - ի, մեղք չու - նե - ի:

pp

* Թա * Թա

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԱՇԽԱՐՀ

խոսք՝ Հ.Հովեյանի

երաժշտ.՝ Վ.Մանուկյանի

Adagio

1 *mp*

Հա-յու-թյան կա-ճառ ան - սկիզբ ան-հաս խոր-հուրդ մեր,

սի-րո տա-ճար ցուրտ հեռ-վում մոր-մոր-վող մի սեր,

չեմ կա-րող չա-սել այս-օր ես քեզ, չեմ կա-րող ապ-րել ա-ռանց քեզ ես,

չեմ կա-րող չայր-վել ա - ռանց քեզ ես, չեմ կա-րող այս-պես

և ես...

Հա-յաս-տան աշ-խարհ ան - սկիզբ ան-հաս ե-րազ մեր,

Հա-րու-թյան տա-ճար մեր հույ - սի Պա-տա-կյակ Հուր-հեր,

չեմ կա-րող չա-սել այս - օր ես քեզ, չեմ կա-րող ապ-րել ա - ռանց քեզ ես,

չեմ կա-րող չայր-վել ա - ռանց քեզ ես, չեմ կա-րող այսպես և ես...

3

Եվ այս-պես դա - րե - դար, և այս-պես ան - դա - դար,

և մի - այն քեզ հա - մար, սե - րե - քով ան - հա - մար

ճամ - փե - քով հող - մա - հար, լեռ - նե - քով մեր կա - մար

թո - դած Վան, Ախ - թա - մար հա - սանք քեզ

քեզ մայր
ff
f

4

չեմ կարող չա-սել այսօր ես քեզ,
f

չեմ կարող ապ-րել ա -ռանց քեզ ես, չեմ կարող չայր-վել ա -ռանց քեզ ես,
 2/4

Հեմ կա-րող այս-պէս, և ես...

5

f *sf*

Հա-յու-թյան կա-ճառ ան-սկիզբ ան-հաս խոր-

f *sf*

հուրդ մեր, Հա-յաւ-տան աշ-խարհ

The first system of the musical score. The vocal line (treble clef) begins with a half note G4, followed by a quarter note A4, a half note Bb4, and a quarter rest. The piano accompaniment (grand staff) starts with a half note G3 in the bass and a half note Bb3 in the treble, followed by a series of ascending eighth notes in the right hand and descending eighth notes in the left hand.

ան - սկիզբ ան-հաւ ե - րազ մեր:

The second system of the musical score. The vocal line continues with a half note G4, a quarter note A4, a half note Bb4, and a triplet of eighth notes (G4, A4, Bb4) followed by a half note G4. The piano accompaniment continues with its ascending and descending eighth-note pattern.

pp

The third system of the musical score. The vocal line features a long, sustained half note G4, followed by a quarter note A4, a half note Bb4, and a quarter rest. The piano accompaniment continues with its ascending and descending eighth-note pattern. The system concludes with a double bar line and a final chord in the piano part, marked with a *pp* (pianissimo) dynamic.

ԱՆՎԱՆԱՑԱՆԿ

Ալ. Սպենդիարյան	Ա՛յ վարդ.....	7
Ռ. Մելիքյան	Վարդ.....	10
Ա. Մայիլյան	Ծովի երգը	13
Ա. Տիգրանյան	Սև աչեր	16
Հ. Ստեփանյան	Հե՛յ, Արագած	19
Ա. Դուրիսանյան	Երևանի զիշերները.....	24
Ա. Տեր-Ղևոնդյան	Ճախարակի երգը.....	27
Դ. Ղազարյան	Քույր իմ նազելի	30
Ա. Այվազյան	Երևան	32
Վ. Կոտոյան	Ինչպես երագ	39
Էդ. Միրզոյան	Ասում են, թե.....	43
Էդ. Միրզոյան	Երագ տեսա	49
Ա. Բաբաջանյան	Իմ Երևան.....	57
Ա. Բաբաջանյան	Նոկտյուրն	64
Ալ. Հարությունյան	Երգիր ինձ համար	68
Ալ. Հարությունյան	Բալլադ.....	73
Է. Աբրահամյան	Լուռ զիշերին.....	78
Է. Աբրահամյան	Ախ, ինչ լավ են սարի վրա.....	84
Ռ. Պետրոսյան	Թե՛ աչքերս քեզ որոնեն	87
Է. Հովհաննիսյան	Հայոց վիշտը	91
Գ. Զոյյան	Արարատ	95
Գ. Զոյյան	Կո՞ւզես լինիմ	100
Ա. Տերտերյան	Կանչիր, ես կգամ	107
Տ. Մանսուրյան	Դավիթ Մարգարե	111
Տ. Մանսուրյան	Երբ ես ի յաշխարհս եկի	115
Վ. Մանուկյան	Հայաստան աշխարհ.....	118

Հայաստանի Երաժշտական Ընկերություն
Музыкальное общество Армении

**Սույն ժողովածուն նվիրվում է
Հայաստանի Երաժշտական (երգչախմբային) Ընկերության
հիմնադրման 65 ամյակին:**

**Данный проект создан при поддержке
Московского культурно-делового центра
«Дом Москвы» в Ереване.**

**ՀԱՅ ԿՈՄՊՈԶԻՏՈՐՆԵՐԻ
ՌՈՍԱՆՍՆԵՐ, ԵՐԳԵՐ
ԸՆՏՐԱՆԻ**

**РОМАНСЫ И ПЕСНИ
АРМЯНСКИХ КОМПОЗИТОРОВ
ИЗБРАННЫЕ**

Նախագծի հեղինակ և ժողովածուի կազմող՝ **Դ.Գ. Ղազարյան**
Автор проекта и составитель - **Д.Г. Казарян**

Մասնագետ խմբագիր՝ **Ա.Դ. Ղազարյան**
Редактор - **А.Д. Казарян**

Շապիկի ձևավորում և էջադրումը՝ **Հ. Աբելյանի**
Дизайн обложки и верстка - **А. Абелян**

Համակարգչային շավածրը՝ **Ա. Բաբուրյանի**
Компьютерный набор - **А. Бабурян**

«Աստղիկ Գրատուն» հրատարակչություն
ՀՀ ք. Երևան, Գևորգ Քոչարի փ.21
Հեռ.՝ (+374 43) 52 88 00
Info@astghikgratun.am
www.astghikgratun.am